

Když se hranice mění

MALÁ ALE NAŠE

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Pozorně si prohlédněte mapu a odpovězte na otázky.

Když se hranice mění

MAPA ZVĚTŠENÍ

1. Kdy mohla být mapa vydána?
2. Popište změny na mapě, které se udály ve srovnání s obdobím dvacátých let.
3. S jakými státy sousedilo Československo?
4. Najdi na mapě město, ve kterém bydlíš. Bylo stále součástí Česko-Slovenské republiky?

Rozdělte se do dvojic.

Když se hranice mění

Prostudujte si následující fotografie a popisy k nim. Na fotografiích jsou zobrazena místa, která muselo Československo odstoupit Německu, Polsku nebo Maďarsku.

Na základě fotografie a popisu doplňte ze seznamu, o které místo se jedná.

Fotografie 1-2 **Když se hranice mění**

Pamatujete se na scény ze sobotních odpolední na rákoska pražských místech, rozkládá kolem vrcholického sadu. Tada velkýchautokarů nabírá lidí v lyžařských dresích, ukládá svazky lyží nastřechu a odváží tak sta a sta lyžařů na nejkrásnější weekend – do **xxxxxx**.

K mnoha odstoupeným místům v Čechách a na Moravě se váže nejen náš národní a hospodářský život, nýbrž i naše kulturní dějiny. Tak byl v Litoměřicích pohřben K. H. Mácha a jiné severočeské místo. Doleky se svým jezerem, bylo dějištěm Machovy slavné romantické války.

Název místa: Vyber název místa
Číslo na mapě: 0

Název místa: Vyber název místa
Číslo na mapě: 0

FOTOGRAFIE

Následně k fotografii přiřad'te správné číslo podle toho, kde se místo na mapě nachází.

MAPA

Na práci máte 10 minut.

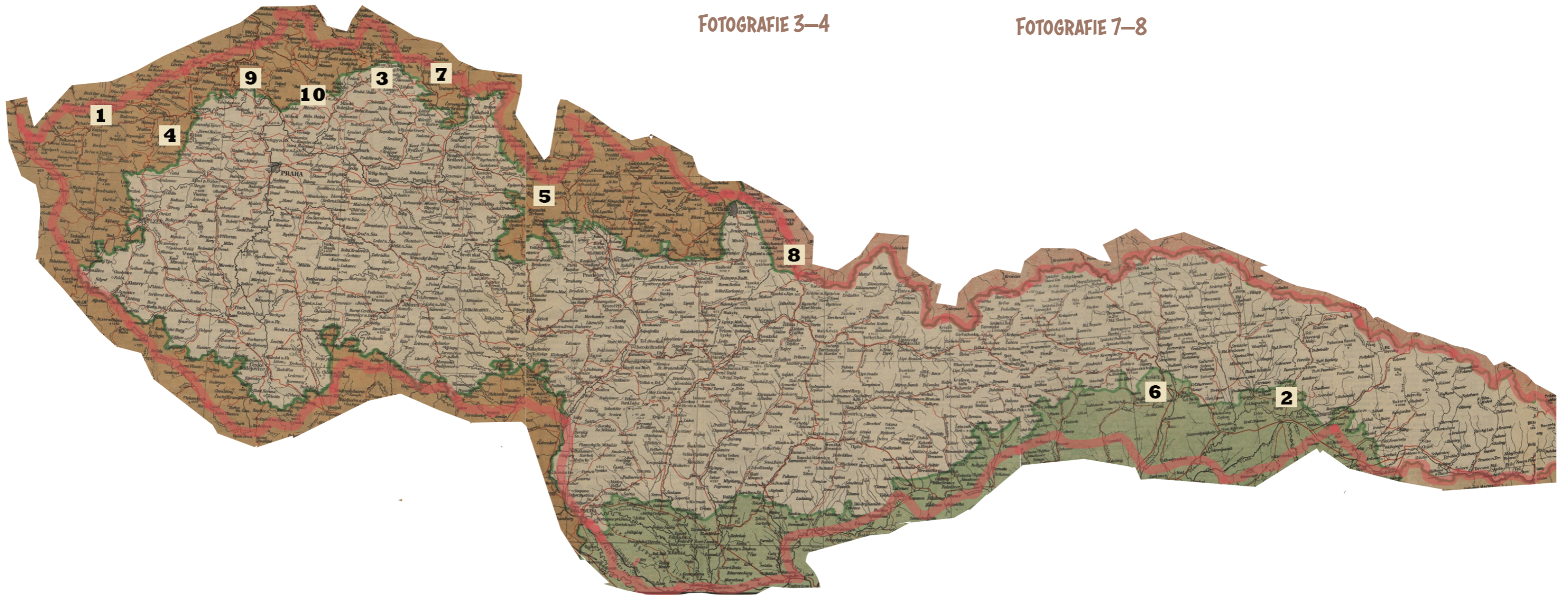
FOTOGRAFIE 1–2

FOTOGRAFIE 5–6

FOTOGRAFIE 9–10

FOTOGRAFIE 3–4

FOTOGRAFIE 7–8

Fotografie 1–2

MAPA

Když se hranice mění

Pamatujete se na scény ze sobotních odpolední na několika pražských místech, zvláště kolem Vrchlického sadů: řada velkých autokárů nabírá lidi v lyžařských dresech, ukládá svazky lyží na střechu a odváží tak sta a sta lyžařů na nejkrásnější weekend – do *****.

Název místa:

Číslo na mapě:

K mnoha odstoupeným místům v Čechách a na Moravě se váže nejen náš národní a hospodářský život, nýbrž i naše kulturní dějiny. Tak byl v Litoměřicích pohřben K. H. Mácha a jiné severočeské místo, Doksy se svým jezerem, bylo dějištěm Máchovy slavné romantické vidiny.

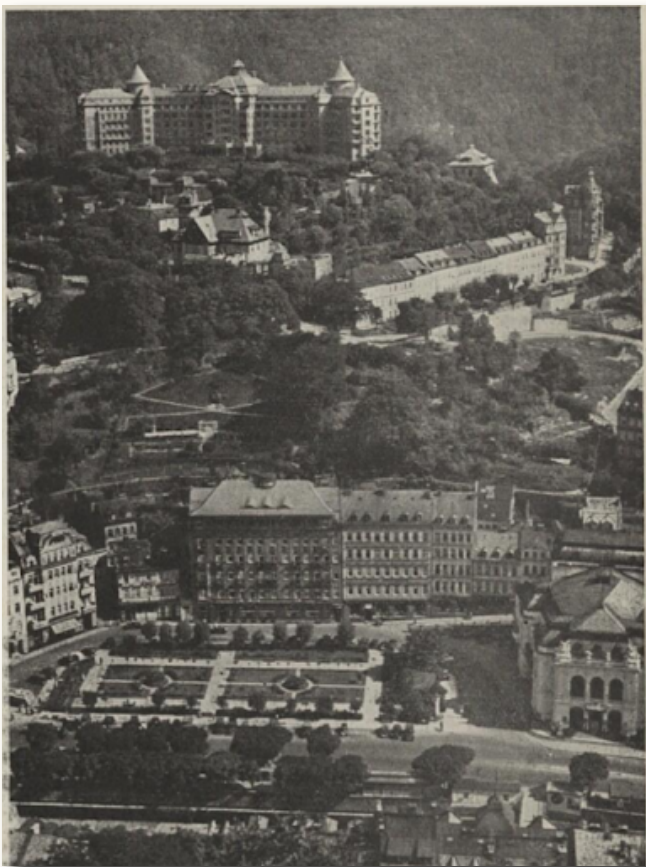
Název místa:

Číslo na mapě:

Fotografie 3–4

MAPA

Když se hranice mění

Čím nám byly
***** a celý
lázeňský trojú-
helník západních
Čech, není snad
třeba objasňovat.
Sjížděly se sem za
ztraceným zdra-
vím a za příjem-
ným odpočinkem
statisíce lidí z re-
publiky.

Z měst, jež jsme
odstoupili Polsku,
připadá zvláštní
význam Třinci,
v němž jsou velké
železářny Bář-
ské a hutní spo-
lečnosti. *****
***** se stanou
pro velké území
Polska jistě velmi
vítaným průmys-
lovým doplňkem.

Název místa:

Číslo na mapě:

Název místa:

Číslo na mapě:

Fotografie 5–6

MAPA

Když se hranice mění

V severovýchodních Čechách jsou naše ztráty stejně bolestné jako na ostatních stranách hranic. I zde jsme přišli o oblasti průmyslové (Trutnov, Vrchlabí) jako zemědělské, o kraje německé i české. Ale přišli jsme i o jednu z nejkrásnějších částí naší přírody, pohraniční pásmo ***** **.

Název místa:

Číslo na mapě:

Chmelařská oblast ***** připadla skoro celá Třetí říši a stane se jistě pro německý průmysl pivovarský vítanou akvizicí.

Název místa:

Číslo na mapě:

Fotografie 7–8

MAPA

Když se hranice mění

Dvěma největšími průmyslovými středisky na severu byl Liberec a **** **.

Kdežto však Liberec byl převážně městem textilním a německým, je **** sídlem velkého průmyslu chemického, potravinářského, uhelného a městem jazykově smíšeným s mnoha tisíci českého obyvatelstva.

Pohled na náměstí v odstoupených *****. Uprostřed budova stálého ***** divadla..

Název místa:

Číslo na mapě:

Název místa:

Číslo na mapě:

Fotografie 9–10

MAPA

Když se hranice mění

Doposud hlavní město Podkarpatské Rusi. Na fotografii je vyobrazen ***** zámek.

Název místa:

Číslo na mapě:

Mluví-li se po celém světě o českém sklu, bylo to tím často míněno ***** sklo a ***** bižuterie. ***** sám je vlastně jen střediskem onoho pojizerského kraje, v němž pracují – nebo také nuceně zahájejí – celé desítky drobných průmyslových závodů, z nichž vycházejí tisíce skleněné ozdoby do celého světa.

Název místa:

Číslo na mapě:

Rozdělte se do skupin.

Každá skupina pracuje s jednou fotografií, která zobrazuje, jak se změnil život lidí po odstoupení území Československa.

Ve skupině popište, co se děje na fotografii a jakou změnu každodenního života zachycuje. Zaměřte se na aspekt života, který byl pro lidi nový.

Při popisu fotek vám mohou pomoci doprovodné otázky.

Následně ve skupinách prezentujte fotografie třídě.

SKUPINA 1

SKUPINA 3

SKUPINA 5

SKUPINA 2

SKUPINA 4

Skupina 1

Když se hranice mění

1. Co se na fotografii odehrává?

2. Kdo jsou podle vás lidé na fotografii?

3. Proč to dělají?

4. Co je zajímavé/nové na dění na fotografii? (Bylo to běžné?)

Skupina 2

Když se hranice mění

1. Co se na fotografii odehrává?
2. Kdo jsou podle vás lidé na fotografii?
3. Proč to dělají?
4. Co je zajímavé/nové na dění na fotografii? (Bylo to běžné?)

Skupina 3

Když se hranice mění

1. Co se na fotografii odehrává?

2. Kdo jsou podle vás lidé na fotografii?

3. Proč to dělají?

4. Co je zajímavé/nové na dění na fotografii? (Bylo to běžné?)

Skupina 4

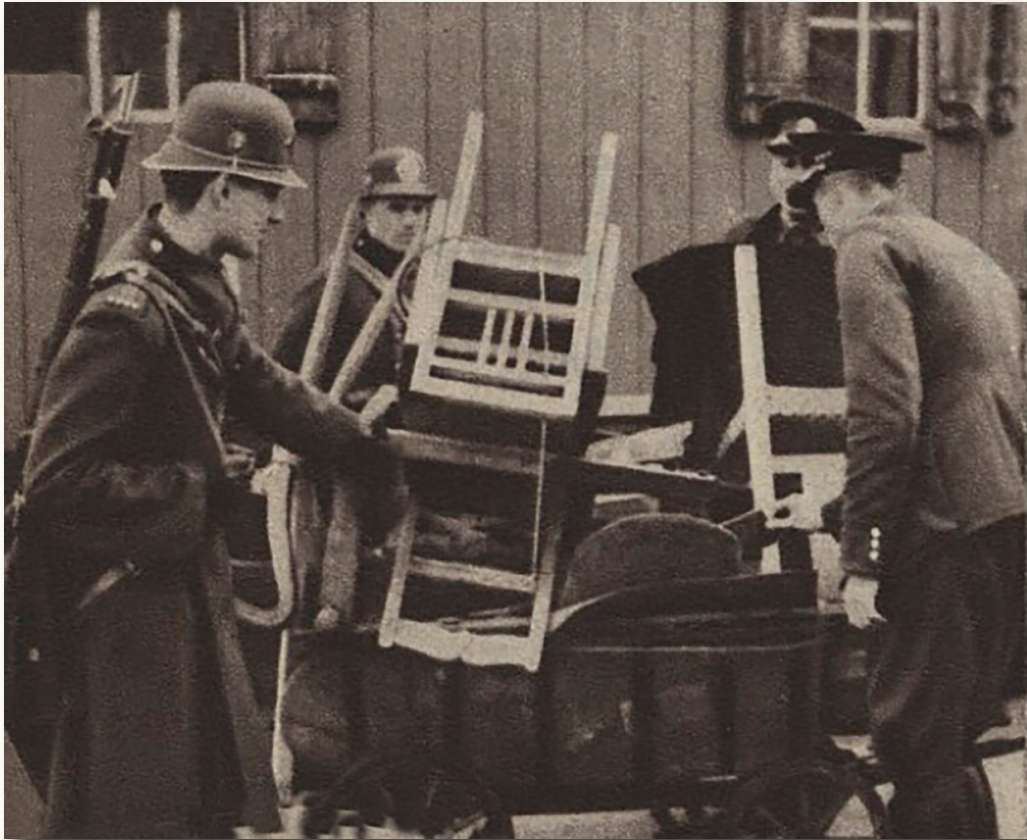
Když se hranice mění

1. Co se na fotografii odehrává?
2. Kdo jsou podle vás lidé na fotografii?
3. Proč to dělají?
4. Co je zajímavé/nové na dění na fotografii? (Bylo to běžné?)

Skupina 5

Když se hranice mění

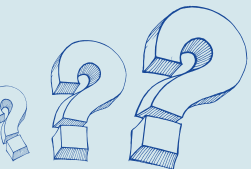
1. Co se na fotografii odehrává?

2. Kdo jsou podle vás lidé na fotografii?

3. Proč to dělají?

4. Co je zajímavé/nové na dění na fotografii? (Bylo to běžné?)

Zamyslete se:

---

1. Do kterých oblastí života zasáhla změna hranic?
2. Jak ovlivnila změna hranic každodenní život obyvatel?
3. Proč lidé opouštěli své domovy? Kam se stěhovali?

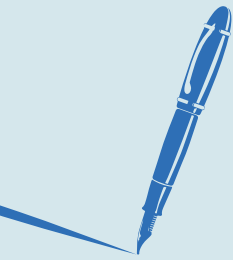
Konec hodiny

Když se hranice mění

Test

Líbila se ti hodina?

Test

Když se hranice mění

1. O která z těchto míst přišlo Československo po mnichovské dohodě a vídeňské arbitráži?

- A) Máchovo jezero
- B) Bratislava
- C) Sněžka
- D) Tábor
- E) Olomouc
- F) Košice

2. Spojte, které oblasti Československa připadly po mnichovské dohodě okolním státům?

1) Polsko	A) Pohraniční oblasti jižního Slovenska a hlavní město Podkarpatské Rusi Užhorod.
2) Německo	B) Oblast Těšínska.
3) Maďarsko	C) Pohraniční oblasti v severních, jižních, západních a východních Čechách a na severní a jižní Moravě a Slezska.

1. Úvodní fotografie: Autor neveden. [ilustrace mapy] Ilustrace k článku Nové hranice ČSR. In: Pražský illustrovaný zpravodaj. Praha: Melantrich, 1938. roč. 4, č. 4, str. 2–3. (10. 11. 1938) – upraveno
2. Mapa Č-SR: Autor neveden. [mapa] Mapa Česko-Slovenska. Zpravodaj svým čtenářům. In: Pražský illustrovaný zpravodaj. Praha: Melantrich, 1938. roč. 1, č. 1. str. 18–19. (5. 1. 1939) – upraveno
3. Fotografie míst v ČSR: Autor neveden. [foto] Fotografie k článku Co nám vzali. In: Světozor. Praha: J. Otto, 1938. roč. 38, č. 38 . str. 713-715. (20. 10. 1938)
4. Fotografie Košic a Užhorodu: Autor neveden. [foto] Fotografie k článku Nové hranice ČSR. In: Pražský illustrovaný zpravodaj. Praha: Melantrich, 1938. roč. 4, č. 4, str. 2–3. (10. 11. 1938)
5. Fotografie z pohraničí: HÁJEK, Karel. [foto] Fotografie k článku Na sever od Prahy.... In: Pražský illustrovaný zpravodaj. Praha: Melantrich, 1938. roč. 46, č. 46. str. 8–9. (24. 11. 1938)